

JAARRAPPORT 2016

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

Nunspeet, 10 juli 2017

Behandeld door: de heer H.J. Dekker
Onze referentie: HK/101450/66/24867

Geacht bestuur,

Tot ons genoegen kunnen wij u hierbij ons rapport aanbieden met betrekking tot uw jaarrekening over 2016.

Van dit rapport maakt - naast de gebruikelijke jaarrekening - deel uit een zogenoemde beoordelingsverklaring (op pagina 8).

Deze verklaring, die door u mag en moet worden opgevat als een externe verklaring bij uw jaarrekening, maakt integraal onderdeel uit van uw jaarrekening.

In het geval u de Balans en/of Exploitatierkening aan derden ter inzage wilt geven, zult u dus het gehele rapport ter inzage moeten geven, zodat derden er kennis van kunnen nemen, dat de beoordelingsverklaring onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Gaarne zijn wij bereid een en ander nog nader mondeling toe te lichten en voor het overige verwijzen wij u naar het bijgaande rapport.

Hoogachtend,
Axis Accountants

A. Pos
Accountant-Administratieconsulent

Bijlage.

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

	pagina
<u>I ACCOUNTANTSRAPPORT</u>	
Algemeen	4
Analyse resultaat	5
Financiële positie	6
Bestuur en vaststelling jaarrekening	7
Beoordelingsverklaring	8
<u>II JAARREKENING</u>	
Balans per 31 december 2016	10
Staat van baten en lasten 2016	12
Toelichting algemeen	13
Kasstroomoverzicht	15
<u>III SPECIFICATIES</u>	
Toelichting op de balans	17
Toelichting op de staat van baten en lasten	23

Antroposofische Vereniging in Nederland
T.a.v. het bestuur
Boslaan 15
3701 CH ZEIST

INHOUDSOPGAVE

pagina

IV BIJLAGEN

Toelichting op de exploitatie Motief	30
Toelichting op de exploitatie Antroposofie Magazine	31
Toelichting op de bestemmingsreserves	32
Toelichting op de vaksecties Hogeschool	34

I. ACCOUNTANTSRAPPORT

ALGEMEEN

1. Verenigingsactiviteiten

De vereniging is opgericht op 18 november 1923 te 's-Gravenhage. Zij is aangegaan voor onbepaalde tijd.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Utrecht en Omstreken onder nummer 40476182.
De statutaire vestigingsplaats van de vereniging is Zeist.

De vereniging is als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) erkend en geregistreerd met fiscaal nummer 002690640.

De doelstelling is volgens artikel 3 van de statuten:
Het bestuderen, beoefenen, en verbreiden van de antroposofie.

Binnen de vereniging wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Primaire activiteiten, zijnde de kosten van de Hogeschool, Bibliotheek, Motief, de leden- en jaarvergaderingen en de bijdragen aan de Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft in Dornach; en
- Voorwaardenscheppende activiteiten, zijnde de kosten van het bestuur, de PR en voorlichting, het secretariaat en de huisvesting.
- Ondersteunende activiteiten, zijnde de kosten in het kader van verdieping, vernieuwing en uitbreiding. Deze uitgaven vallen niet in de exploitatie maar worden uit het bestaande vermogen gefinancierd.

ANALYSES

Analyse resultaat

Ter beoordeling van het resultaat geven wij u het navolgende overzicht, uitgedrukt in percentages van de opbrengsten.

	2016		2015	
	€	%	€	%
<u>Baten</u>				
Ledenbijdragen	658.091	79,4%	671.547	81,1%
Opbrengsten Motief, Antroposofie Magazine	132.703	16,0%	110.162	13,3%
Overige opbrengsten	38.489	4,6%	46.602	5,6%
	<u>829.283</u>	<u>100,0%</u>	<u>828.311</u>	<u>100,0%</u>
<u>Kosten primaire activiteiten</u>				
Verenigingsactiviteiten	37.691	4,5%	14.277	1,7%
Hogeschool activiteiten	75.718	9,1%	88.824	10,7%
Motief	118.768	14,3%	241.761	29,2%
Antroposofie Magazine	136.179	16,4%	-	0,0%
Bibliotheek	67.912	8,2%	64.754	7,8%
Afdracht AAG	235.000	28,3%	263.052	31,8%
	<u>671.268</u>	<u>280,8%</u>	<u>672.668</u>	<u>81,2%</u>
<u>Kosten voorwaardenscheppende activiteiten</u>				
Bestuurskosten	40.009	4,8%	34.076	4,1%
Externe communicatie	629	0,1%	819	0,1%
Bureaunkosten	250.214	30,2%	227.891	27,5%
Huisvestingskosten	25.052	3,0%	52.194	6,3%
Onvoorzien	28.286	3,4%	4.282	0,5%
	<u>344.190</u>	<u>41,5%</u>	<u>319.262</u>	<u>38,5%</u>
	<u>1.015.458</u>	<u>322,3%</u>	<u>991.930</u>	<u>119,7%</u>
Exploitatieresultaat	186.175-	-222,3%	163.619-	-19,7%
Financieel resultaat	8.553	1,0%	63.562	7,7%
Legaten	1.000	0,1%	88.869	10,7%
Totale resultaat	176.622-	-221,2%	11.188-	-1,3%

ANALYSES

Financiële positie

	2016		2015	
	€	%	€	%
<u>Vermogensstructuur:</u>				
Vaste activa	2.183.092	69,9%	2.885.386	86,3%
Vlottende activa	939.572	30,1%	459.793	13,7%
Totaal activa	<u>3.122.664</u>	100,0%	<u>3.345.179</u>	100,0%
Eigen vermogen	1.691.318	54,2%	2.512.649	75,1%
Bestemmingsreserves	1.185.267	38,0%	609.856	18,2%
Bestemmingsfondsen	-	0,0%	-	0,0%
Voorzieningen	52.404	1,7%	50.051	1,5%
Kortlopende schulden	193.675	6,2%	172.623	5,2%
Totaal passiva	<u>3.122.664</u>	100,0%	<u>3.345.179</u>	100,0%
<u>Werkkapitaal:</u>				
Vorderingen en overlopende activa	47.838		67.019	
Liquide middelen	891.734		392.774	
	<u>939.572</u>		<u>459.793</u>	
Af:				
Kortlopende schulden	193.675-		172.623-	
	<u>745.897</u>		<u>287.170</u>	
			€	
Werkkapitaal per 31 december 2015			287.170	
Werkkapitaal per 31 december 2016			745.897	
Toename werkkapitaal			<u>458.727</u>	

BESTUUR EN VASTSTELLING JAARREKENING

1. Samenstelling bestuur

Dhr. J.G. Sijmons	voorzitter
Dhr. A. Reigersman	secretaris
Dhr. P.W. Blomaard	penningmeester
Dhr. E.F. ten Cate	lid
Dhr. S. Jordan	lid
Mw. C.M.E. van Lookeren Campagne	lid
Dhr. A.W. van der Meij	lid
Mw. F. van Nuffelen-Bruins	lid

De jaarrekening 2016 is door het bestuur vastgesteld in haar vergadering, gehouden op 22 maart 2017.

Dhr. J.G. Sijmons
voorzitter

Dhr. A. Reigersman
secretaris

Dhr. P.W. Blomaard
penningmeester

Dhr. E.F. ten Cate
lid

Dhr. S. Jordan
lid

Mw. C.M.E. van Lookeren Campagne
lid

Dhr. A.W. van der Meij
lid

Mw. F. van Nuffelen-Bruins
lid

De jaarrekening 2015 is door de leden goedgekeurd in de algemene ledenvergadering d.d. 13 mei 2016.

Aan: Antroposofische Vereniging in Nederland

BEOORDELINGSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag (op pagina 9 tot en met 28) opgenomen jaarrekening 2016 van Antroposofische Vereniging in Nederland te Zeist beoordeeld.

De jaarrekening is opgemaakt onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Het is onze verantwoordelijkheid een beoordelingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2400 "Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten". De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij functionarissen van de entiteit en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens. Door de aard en de omvang van onze werkzaamheden kunnen deze slechts resulteren in een beperkte mate van zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. Deze mate van zekerheid is lager dan die welke aan een controleverklaring kan worden ontleend.

Bevestiging

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Antroposofische Vereniging in Nederland per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaglegging.

Nunspeet, 10 juli 2017

Axis Accountants

A. Pos
Accountant Administratieconsulent

II JAARREKENING

BALANS PER

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
<u>ACTIVA</u>				
<u>Vaste activa</u>				
Materiële vaste activa	21.400		45.700	
Financiële vaste activa	2.161.692		2.839.686	
		2.183.092		2.885.386
<u>Viottende activa</u>				
Vorderingen en overlopende activa	47.838		67.019	
Liquide middelen	891.734		392.774	
		939.572		459.793
		<u>3.122.664</u>		<u>3.345.179</u>

Antroposofische Vereniging in Nederland

31 DECEMBER 2016

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
<u>PASSIVA</u>				
<u>Eigen vermogen</u>				
Algemene reserve	1.691.318		2.512.649	
	<hr/>	1.691.318	<hr/>	2.512.649
Bestemmingsreserves	1.185.267		609.856	
	<hr/>	1.185.267	<hr/>	609.856
		<hr/>		<hr/>
		2.876.585		3.122.505
<u>Voorzieningen</u>		52.404		50.051
<u>Kortlopende schulden</u>		193.675		172.623
		<hr/>		<hr/>
		<u>3.122.664</u>		<u>3.345.179</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

	2016	Begroting 2016	2015
	€	€	€
Baten	829.283	786.600	828.311
Exploitatiekosten			
Verenigingsactiviteiten	37.691	45.100	14.277
Hogeschool activiteiten	75.718	71.925	88.824
Motief	118.768	91.733	241.761
Antroposofie Magazine	136.179	150.863	-
Bibliotheek	67.912	64.033	64.754
Afdracht AAG	235.000	235.000	263.052
Kosten voorwaardenscheppende activiteiten	344.190	297.483	319.262
	1.015.458-	956.137-	991.930-
Exploitatieresultaat	186.175-	169.537-	163.619-
Financieel resultaat	8.553	-	63.562
Legaten	1.000	-	88.869
	9.553	-	152.431
Totale resultaat	176.622-	169.537-	11.188-

TOELICHTING ALGEMEEN

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen

De jaarrekening is conform fiscale waarderingsgrondslagen en met inachtneming van de in Titel 9 van Boek 2 BW opgenomen voorschriften opgesteld. Alle in de jaarrekening vermelde bedragen luiden in euro's. Het regime voor verslaggeving voor organisaties zonder winststreven is toegepast.

Daar waar nodig geacht zijn de vergelijkende cijfers 2015 voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Grondslagen van waardering van de balans

Materiële vaste activa

Onroerende zaken en het boekenbezit zijn gewaardeerd als Pro Memorie post (P.M.).

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de daarover berekende afschrijving.

De afschrijvingen geschieden naar tijdsgelang en worden berekend door middel van een vast percentage van de verkrijgingsprijs minus eventuele restwaarde. Het percentage is gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Financiële vaste activa

Beleggingen (effecten) zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde. De effectenportefeuille werd in 2016 door Triodos Bank Private Banking beheerd. In 2014 is uit een legaat een effectenportefeuille bij NPEX ontvangen. Deze effecten zijn niet tot zeer moeilijk te verhandelen en zijn in de jaarrekening als Pro Memorie post gewaardeerd.

Waardering van onder de financiële vaste activa opgenomen vorderingen geschiedt tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Vlottende activa

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Overige activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

TOELICHTING ALGEMEEN

Eigen vermogen

De algemene reserve bestaat uit het gecumuleerde exploitatiesaldo van de Vereniging. Er worden op grond van bestuursbesluiten bedragen onttrokken ten behoeve van activiteiten.

Aan de bestemmingsreserves worden bedragen uit de vrije reserves toegevoegd, welke op grond van een bestuursbesluit zijn vastgesteld.

Voorzieningen

De voorziening groot onderhoud wordt gewaardeerd op basis van de te verwachten kosten voor groot onderhoud aan de onroerende zaken, waarvoor een langetermijn onderhoudsplan is opgesteld.

De voorziening voor vruchtgebruik is getroffen voor toezeggingen die door de vereniging zijn aangegaan. De voorziening is gewaardeerd op actuariële, berekende waarderinggrondslagen.

De pensioenvoorziening voor oud medewerkers is gewaardeerd op nominale waarde.

Schulden

Schulden en overlopende passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van de exploitatierekening

Ten aanzien van het bepalen van het resultaat geldt dat:

- Opbrengsten zijn verantwoord in het jaar, waarin zij zijn gerealiseerd;
- Ontvangen legaten zijn verantwoord op basis van kasstelsel, onder aftrek van eventueel aan de legaten verbonden kosten en verplichtingen;
- Kosten zijn ten laste van het resultaat gebracht, zodra zij voorzienbaar zijn.
- Kosten van verbouwingen van onroerende zaken komen ten laste van het resultaat in het jaar waarin zij gemaakt zijn.

Werknemersbestand

Ultimo het boekjaar waren 9 (2015: 11) werknemers in dienst. De gedurende het boekjaar werkzame personen omvatten 4,7 FTE's (2015: 3,8 FTE's).

KASSTROOMOVERZICHT

	2016		2015	
	€	€	€	€
<u>Operationele activiteiten</u>				
Exploitatieresultaat		186.175-		163.619-
Afschrijvingen	24.300		17.278	
		24.300		17.278
<u>Veranderingen in het werkkapitaal</u>				
Toename debiteuren	8.231-		1.068-	
Afname overige vorderingen	27.412		23.050-	
Toename crediteuren	32.841		22.351	
Afname overlopende passiva	11.789-		65.594	
		40.233		63.827
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>		121.642-		82.514-
Mutatie Algemene reserve	644.709-		116.134-	
Mutaties bestemmingsreserve	575.411		95.198	
Mutaties werkplan	-		6.799-	
Financieel resultaat	8.553		63.562	
Legaten	1.000		88.869	
		59.745-		124.696
Kasstroom uit operationele activiteiten		181.387-		42.182
<u>Investeringsactiviteiten</u>				
Investerings in materiële vaste activa		-		9.978
Desinvesteringen in financiële vaste activa		677.994-		304.868
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		677.994		314.846-
<u>Financieringsactiviteiten</u>				
Toename voorzieningen		2.353		23.069-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		2.353		23.069-
Mutatie liquide middelen		498.960		295.733-

III SPECIFICATIES

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>ACTIVA</u>		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
<u>Onroerende zaken</u>		
Boekwaarde	<u>P.M.</u>	<u>P.M.</u>
<p>De onroerende zaak betreft het pand aan de Boslaan 15 te Zeist. Het pand is in 1995 gekocht. De waarde bedraagt € 765.000,- (WOZ, peildatum 1 januari 2016).</p>		
<u>Inventaris en computers</u>		
Boekwaarde per 1 januari	45.700	53.000
Investerings	-	9.978
Afschrijving	24.300-	17.278-
Boekwaarde per 31 december	<u>21.400</u>	<u>45.700</u>
<u>Boekenbezit</u>		
Boekwaarde	<u>P.M.</u>	<u>P.M.</u>
<p>De boeken bevinden zich in de bibliotheek in Den Haag. De kosten van aanschaf worden jaarlijks ten laste van het resultaat gebracht.</p>		
Totaal materiële vaste activa	<u>21.400</u>	<u>45.700</u>

De afschrijvingspercentages gehanteerd voor de materiële vaste activa variëren van 0% tot 20%.

Een nadere specificatie van de materiële vaste activa bevindt zich in ons dossier.

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Financiële vaste activa		
<u>Effectenportefeuille</u>	<u>2.099.003</u>	<u>2.816.997</u>
<u>Leningen u/g</u>		
Stand per 1 januari	22.689	22.689
Verstrekingen aan Stichting Euritmie	40.000	-
Stand per 31 december	<u>62.689</u>	<u>22.689</u>
Totaal financiële vaste activa	<u>2.161.692</u>	<u>2.839.686</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

Debiteuren

Nog te verwachten contributiegelden	37.951	41.409
Nog te verwachten opbrengsten uit abbonementen Antroposofie Magazine / Motief	9.195	39
	<u>47.146</u>	<u>41.448</u>
Af: voorziening dubieuze debiteuren	23.707-	26.240-
	<u>23.439</u>	<u>15.208</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>Overige vorderingen</u>		
Nog te ontvangen bedragen	4.778	2.425
Dividendbelasting	633	212
Omzetbelasting	5.963	-
Vooruitbetaalde bedragen	12.430	44.826
Overlopende activa	595	4.348
	<u>24.399</u>	<u>51.811</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u><u>47.838</u></u>	<u><u>67.019</u></u>
Liquide middelen		
Kassen	2.835	3.364
NL28 TRIO 0212 1752 97 - Exploitatie	504.534	16.566
NL42 TRIO 0212 4792 37 - Internetsparen	155.778	172.794
NL49 TRIO 0197 7423 86 - Motief	551	595
NL25 TRIO 0197 7706 57 - Bibliotheek	504	520
NL07 TRIO 0391 0612 32 - Conferenties	3.991	4.620
NL38 INGB 0000 4748 30 - Ledenbijdragen	31.749	4.061
NL11 INGB 0000 0097 16 - Conferenties	-	724
NL91 ABNA 0247 6254 69 - Effectenrekening	191.792	186.049
CH68 0839 2000 0040 0283 0 - FG Bank	-	3.481
	<u>891.734</u>	<u>392.774</u>
Totaal vlottende activa	<u><u>939.572</u></u>	<u><u>459.793</u></u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>PASSIVA</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
<u>Algemene reserve</u>		
Stand per 1 januari, inclusief ontvangen legaten	2.512.649	2.639.971
Resultaat 2015 / 2014 t.b.v. Medische Sectie	8.217-	1.434
<u>Mutaties</u>		
Mutaties bestemmingsreserves *	636.492-	106.770-
Bijdrage werkplan 2015/2014 **	-	10.500-
Vrijval i.v.m. einde werkplan 2014 **	-	298-
Resultaat boekjaar	176.622-	11.188-
Stand per 31 december	<u>1.691.318</u>	<u>2.512.649</u>
* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 32 en 33.		
** Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 34.		
<u>Bestemmingsreserves</u>		
Stand per 31 december *	<u>1.185.267</u>	<u>609.856</u>
* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 32 en 33.		
Totaal eigen vermogen	<u>2.876.585</u>	<u>3.122.505</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<u>Voorzieningen</u>		
<u>Onderhoudsvoorziening Boslaan</u>		
Stand per 1 januari	23.506	44.495
Dotatie	17.000	17.000
Onttrekkingen	14.003-	37.989-
Stand per 31 december	<u>26.503</u>	<u>23.506</u>
<u>Voorziening vruchtgebruik uit legaten</u>		
Stand per 1 januari	26.545	28.625
Uitkeringen	7.889-	7.889-
Dotatie voorziening	7.245	5.809
Stand per 31 december	<u>25.901</u>	<u>26.545</u>
Totaal voorzieningen	<u>52.404</u>	<u>50.051</u>
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	55.684	22.843
Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft	55.647	40.547
Vooruitontvangen bedragen	11.013	12.242
Loonheffing	14.195	12.804
Omzetbelasting	-	2.641
Overlopende passiva	57.136	81.546
Totaal kortlopende schulden	<u>193.675</u>	<u>172.623</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Vruchtgebruik

De vereniging is, als mede-erfgename in een nalatenschap, jaarlijks een uitkering verschuldigd voor vruchtgebruik aan een derde. Deze uitkering bedraagt € 7.888,85 per jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

In 2016 is een intentieovereenkomst gesloten met Stichting Euritmie. Volgens deze overeenkomst zal het pand aan de Riouwstraat in Den Haag worden verworven door de Antroposofische Vereniging in Nederland.

Als uitvloeisel van de overeenkomst zijn een tweetal bestemmings-reserves gevormd ten behoeve van euritmie groot € 150.000 en € 200.000, derhalve tesamen € 350.000.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>Werkelijk 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Werkelijk 2015</u>
	€		€
Baten			
Ledenbijdragen	658.091	665.000	671.547
Opbrengsten Motief *	36.711	40.000	110.162
Opbrengsten Antroposofie Magazine **	95.992	80.000	-
Opbrengsten Hogeschool activiteiten ***	36.207	-	43.291
Opbrengsten bibliotheek	687	1.600	914
Giften	1.586	-	2.089
Overige opbrengsten	9	-	308
	<u>829.283</u>	<u>786.600</u>	<u>828.311</u>

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 30.

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 31.

*** Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 34.

Kosten primaire activiteiten

Verenigingsactiviteiten

Themadagen en vieringen	28.791	22.000	3.553
Ledenbijeenkomsten	8.900	23.100	10.724
	<u>37.691</u>	<u>45.100</u>	<u>14.277</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
	€		€
Hogeschool activiteiten	*		
Algemene sectie	7.190	9.550	13.689
Pedagogische sectie	4.259	9.335	4.244
Natuurwetenschappelijke sectie	7.764	9.690	9.582
Landbouw sectie	2.506	3.800	3.907
Medische sectie	21.257	2.600	22.657
Sociaal wetenschappelijke sectie	3.629	4.000	2.577
Sectie woord, muziek en eurutmie	5.726	8.965	9.446
Sectie beeldende kunsten	12.689	12.770	14.252
Sectie letteren en cultuur	7.334	5.600	1.131
Mathematisch astronomische sectie	3.364	5.615	7.339
	75.718	71.925	88.824

* Voor een specificatie verwijzen wij naar pagina 34.

Motief

Loonkosten	29.566	28.489	49.858
Kosten redactie/bladmanager	6.083	4.800	17.587
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	1.179	1.150	1.784
Pensioenlasten	4.312	6.350	5.473
Freelancers	900	2.500	11.388
Reiskosten	1.939	500	3.860
Illustraties	-	1.500	762
Opmaakkosten	15.907	11.100	25.210
Drukkosten	20.485	15.794	56.705
Directe kosten	9.508	5.000	19.690
Verzendkosten	23.501	8.250	29.948
Promotiekosten	-	500	545
Porti- en kopieerkosten	346	1.000	1.586
Overige kosten	1.242	2.500	500
Afschrijvingskosten	3.800	2.300	2.600
-/- voorbelasting BTW	-	-	1.535-
Opzet Antroposofie Magazine	-	-	15.800
	118.768	91.733	241.761

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
	€		€
Antroposofie Magazine			
Loonkosten	27.548	24.386	-
Kosten redactie/bladmanager	20.000	23.800	-
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	821	1.000	-
Pensioenlasten	3.576	5.459	-
Freelancers	13.137	20.000	-
Reiskosten	819	3.500	-
Illustraties	4.914	8.000	-
Opmaakkosten	19.024	15.200	-
Drukkosten	21.068	17.401	-
Kosten advertenties	14.086	10.000	-
Directe kosten Abonnementenland	7.097	7.400	-
Promotiekosten	2.332	6.000	-
Porti- en kopieerkosten	1.485	660	-
Overige kosten	272	4.000	-
Abo-adm/conversie	-	2.557	-
Lancering	-	1.500	-
	136.179	150.863	-
Bibliotheek			
Loonkosten	37.947	37.448	37.290
Pensioenlasten	5.144	7.035	5.153
Reiskosten medewerkers	1.186	1.000	1.687
Vrijwilligers	2.848	2.000	2.373
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	1.000	1.250	1.057
Afschrijvingskosten	1.800	1.900	2.800
Aankoop boeken en tijdschriften	3.378	3.700	4.331
Kantoorbenodigdheden	574	750	869
Automatisering	6.093	2.500	-
Bijdrage alg.kosten De Zalen	-	1.200	-
Overige kosten	7.942	5.250	9.194
	67.912	64.033	64.754

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>Werkelijk 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Werkelijk 2015</u>
	€		€
Afdracht AAG			
Afdracht boekjaar	235.000	235.000	263.052
	<u>235.000</u>	<u>235.000</u>	<u>263.052</u>
Totaal kosten primaire activiteiten	<u>671.268</u>	<u>658.654</u>	<u>672.668</u>
 <u>Kosten voorwaardenscheppende activiteiten</u>			
<u>Bestuurskosten</u>			
Advieskosten	7.435	7.500	10.320
Reis- en verblijfkosten	18.433	24.800	17.107
Kosten secretaris generaal	-	-	389
Communicatiekosten	-	1.000	-
Vergaderkosten	2.076	1.500	1.937
Zusterverenigingen	-	1.500	-
Overige bestuurskosten	12.065	1.000	4.323
	<u>40.009</u>	<u>37.300</u>	<u>34.076</u>
 <u>Externe communicatie</u>			
Hosting en onderhoud website	629	7.000	819
Overige kosten	-	4.000	-
	<u>629</u>	<u>11.000</u>	<u>819</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2016	Begroting 2016		Werkelijk 2015
	€			€
<u>Bureaunkosten</u>				
Loonkosten	134.861	119.033	v	129.393
Uitkering ziekengeld	-	-	v	195-
Pensioenlasten	18.856	23.115	v	18.163
Ziekteverzuimverzekering/Arbodienst	4.816	4.500	v	3.765
Reis- en verblijfkosten	7.955	9.000	v	8.144
Vrijwilligers	418	1.000	v	475
Scholingskosten	-	1.500	v	-
Overige personeelskosten	1.289	1.000	v	3.775
Accountantskosten	4.500	4.500	v	4.500
Kosten administratiekantoor inclusief salarisadministratie	15.548	8.800	v	13.827
Herinrichting ledenadministratie	-	5.000		-
Telecommunicatie	2.253	2.500		2.484
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	2.976	6.200		3.775
Kopieerkosten	919	175		335
Portikosten	3.211	1.200		2.265
Kosten automatisering	25.933	7.500	v	16.670
Afschrijvingskosten	18.700	19.660		11.878
Overige kosten secretariaat	7.979	8.200		8.637
	<u>250.214</u>	<u>222.883</u>		<u>227.891</u>
<u>Huisvestingskosten</u>				
Dotatie onderhoudsvoorziening	17.000	17.000		17.000
Tuinonderhoud	3.930	3.500		5.141
Klein onderhoud	957	1.500		2.490
Belastingen	3.154	4.000		3.273
Assurantiën	1.440	2.100		1.780
Schoonmaakkosten	5.760	6.200		6.037
Energiekosten	5.168	4.500		3.831
Overige huisvestingskosten	1.487	2.500		2.288
Verbouwingkosten Boslaan	-	-		15.122
Aanpassing inhuizing voor gebruikers	-	-		2.486
Gebruikersvergoeding vergaderruimte	-	-		630-
Bijdrage huisvesting gebruikers	12.600-	15.000-		6.029-
Bijdrage huisvestingslasten gebruikers	1.244-	-		595-
	<u>25.052</u>	<u>26.300</u>		<u>52.194</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2016	Begroting 2016	Werkelijk 2015
	€		€
<u>Onvoorzien</u>			
Onvoorziene kosten	-	-	4.282
Aanloopkosten Riouwstraat	28.286	-	-
	<u>28.286</u>	<u>-</u>	<u>4.282</u>
Totaal voorwaardenscheppende activiteiten	<u>344.190</u>	<u>297.483</u>	<u>319.262</u>
Financieel resultaat			
Resultaat beleggingen	8.553	-	63.562
Totaal resultaat effecten	<u>8.553</u>	<u>-</u>	<u>63.562</u>
Legaten			
Ontvangen legaten	1.000	-	88.869
Totaal ontvangen legaten	<u>1.000</u>	<u>-</u>	<u>88.869</u>

IV BIJLAGEN

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE MOTIEF

	<u>Werkelijk 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Werkelijk 2015</u>
	€	€	€
Opbrengsten			
Abonnementen	-	-	28.552
Advertentieopbrengsten	36.176	40.000	76.721
Overige opbrengsten	535	-	4.889
	<u>36.711</u>	<u>40.000</u>	<u>110.162</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE ANTROPOSOFIE MAGAZINE

	<u>Werkelijk 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Werkelijk 2015</u>
	€	€	€
Opbrengsten			
Abonnementen	25.480	35.000	-
Losse nummers	5.830	5.000	-
Advertentieopbrengsten	52.905	40.000	-
Overige opbrengsten	11.777	-	-
	<u>95.992</u>	<u>80.000</u>	<u>-</u>

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSRESERVES

Bestemmingsreserves Hogeschool

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
Algemene Sectie Cursuswerk	16.397	425	160-	-	16.662
Algemene Sectie Jongerenwerk	1.187	-	266-	-	921
Medische Sectie Onderzoek	23.273	425	-	-	23.698
Medische Sectie Cursuswerk	30.039	-	-	8.217	38.256
Medische Sectie Lectoraat Leiden (Subsidie 2015-2018)	18.000	-	6.000-	-	12.000
Sectie Landbouw, Legaat Fledderus (inclusief antroposofische geneeskunde)	55.500	300	-	-	55.800
Pedagogische Sectie	4.555	-	-	-	4.555
Natuurwetenschappelijke Sectie	1.369	-	-	-	1.369
Sectie Woord, Muziek en Euritmie	2.500	-	2.500-	-	-
Sectie Sociale Wetenschap	920	-	-	-	920
Project 2016: Onder- en Boven-Natuur (uit legaat Zuurbier)	25.000	3.358	9.760-	-	18.598
Project 2016: Ontwikkeling Goetheanum	15.000	-	6.762-	-	8.238
Project 2016: Netwerkvorming jongeren	15.000	59.044	65.704-	11.492	19.832
Totaal bestemmingsreserves Hogeschool	208.740	63.552	91.152-	19.709	200.849

TOELICHTING OP DE BESTEMMINGSRESERVES

Overige bestemmingsreserves

	Stand per 1 januari	Externe inkomsten	Bestedingen	Mutatie Algemene Reserve	Stand per 31 december
Bibliotheek Den Haag	4.208	-	-	-	4.208
Legaat mw. Bos- van Rugge t.b.v. Ontmoetingscultuur	45.692	-	3.622-	-	42.070
Legaat mw. Bos- van Rugge t.b.v. Dornach "Ontmoetingscultuur "	27.037	-	3.623-	-	23.414
Subsidie onderzoek archief Fusie Hogeschool Helicon/Leiden	4.179	-	-	-	4.179
Project 2016: Antroposofie in Dialoog en Huis in Beweging	250.000	-	-	-	250.000
	55.000	-	19.453-		35.547
Project 2016: Infrastructuur/ICT	15.000	-	15.000-	25.000	25.000
Bestemmingsreserve t.b.v. Euritmie I	-	-	-	150.000	150.000
Bestemmingsreserve t.b.v. Euritmie II	-	-	-	200.000	200.000
Bestemmingsreserve exploitatieverlies Den Haag	-	-	-	250.000	250.000
Totaal overige bestemmingsreserves	401.116	-	41.698-	625.000	984.418
Totaal bestemmingsreserves	609.856	63.552	132.850-	644.709	1.185.267

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
	€	€
Algemene Sectie		
Opbrengsten	4.751	2.625
Kosten	7.190	13.689
	<u>2.439-</u>	<u>11.064-</u>
Pedagogische sectie		
Opbrengsten	282	1.838
Kosten	4.259	4.244
	<u>3.977-</u>	<u>2.406-</u>
Natuurwetenschappelijke Sectie		
Opbrengsten	-	-
Kosten	7.764	9.582
	<u>7.764-</u>	<u>9.582-</u>
Landbouw sectie		
Opbrengsten	-	480
Kosten	2.506	3.907
	<u>2.506-</u>	<u>3.427-</u>

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	Werkelijk 2016 €	Werkelijk 2015 €
Medische sectie		
Opbrengsten Medische Conferentie	21.414	18.576
Bijdrage NVCAG 2014	-	45
Bijdrage NVCAG 2015	60	52
Bijdrage NVAF 2014	-	533
Bijdrage NVAF	513	604
Bijdrage NVKT 2014	-	3.334
Bijdrage NVKT	-	3.335
Bijdrage NVET 2014	-	195
Bijdrage NVET	195	195
Bijdrage SAMPO 2014	-	97
Bijdrage SAMPO	-	98
Bijdrage NVDA 2014	-	71
Bijdrage NVDA	-	52
Bijdrage NVAP	-	190
Bijdrage NVAP	-	149
Bijdrage NVAA 2014	-	1.274
Bijdrage NVAA	1.300	1.274
Verplegenden en Verzorgenden Nederland	702	800
Verplegenden en Verzorgenden Nederland 2014	800	-
Overige opbrengsten	3.000	-
Opbrengsten	<u>27.984</u>	<u>30.874</u>
Kosten	<u>21.257</u>	<u>22.657</u>
	* <u><u>6.727</u></u>	<u><u>8.217</u></u>
Sociaal wetenschappelijke sectie		
Opbrengsten	-	-
Kosten	3.629	2.577
	<u><u>3.629-</u></u>	<u><u>2.577-</u></u>
Sectie woord, muziek en eurutmie		
Opbrengsten	315	2.565
Kosten	5.726	9.446
	<u><u>5.411-</u></u>	<u><u>6.881-</u></u>

* Het overschot over 2015 is in 2016 overgeboekt naar de bestemmingsreserve. Het overschot over 2016 zal in 2017 worden overgeboekt naar de bestemmingsreserve.

TOELICHTING OP DE VAKSECTIES HOGESCHOOL

	Werkelijk 2016 €	Werkelijk 2015 €
Sectie beeldende kunsten		
Opbrengsten	450	1.509
Kosten	12.689	14.252
	<u>12.239-</u>	<u>12.743-</u>
Sectie jeugd		
Opbrengsten	-	-
Kosten	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Sectie Letteren en cultuurwetenschappen		
Opbrengsten	1.875	1.000
Kosten	7.334	1.131
	<u>5.459-</u>	<u>131-</u>
Sectie voor Wis- en Sterrenkunde		
Opbrengsten	550	2.400
Kosten	3.364	7.339
	<u>2.814-</u>	<u>4.939-</u>
Exploitatie resultaat Hogeschool	<u>39.511-</u>	<u>45.533-</u>
<u>Resumé</u>		
Totaal opbrengsten	36.207	43.291
Totaal kosten	75.718	88.824
Totale exploitatie Hogeschool activiteiten	<u>39.511-</u>	<u>45.533-</u>